

זכרון תורה משה

אכסניה לתורה וחסידות

יו"ל ע"י חבורת האברכים שע"י מרכז מוסדות לעלוב
מיסודו של כ"ק מרן אדמו"ר הקוה"ט זצוקללה"ה זיע"א
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א

פרשת אחרי קדושים
י"ב אייר תשפ"ה - פרקי אבות ג'
שנה כ"ד גליון אלף רי"א
זמני כניסת ויציאת שבת קודש

ר"ת	מוצ"ש	הדה"נ	בני ברק
8:40	8:08	7:05	
8:43	8:06	6:49	ירושלים
9:14	9:02	7:43	באר פארק

מגן אבות

ליקוטי אמרים ועובדות
מדרבוה"ק על פרקי אבות
(א)

עקביא בן מהללאל אומר הסתכל בשלשה דברים מי' למח חטא אדם הראשון כי ראה שתיים ולא ראה שלוש (מדרש פליאה). ביאר הר"ק מרן רבינו משה **מלעלוב** זיע"א ע"ד המשנה הסתכל בשלשה דברים ואין אתה בא לידי עבירה וכו'. אדם הראשון יציר כפיו של הקב"ה לא הסתכל בדבר הראשון מאין באת מי' ולכן נגרם החטא. וזהו שכתוב ראה שתיים ולא שלש. (ליקוטי ד"ד לבינו קוה"ק מרן רבי דוד מלעלוב זיע"א).

סיפר הר"ק רש"ב מפרשיסחא זי"ע: פ"א הייתי אצל מוה"ר ורבי החוזה **הק' מלובלין** זי"ע נב"מ, והיה אחד שנשע אליו אודות חוליו, ציוה עליו החוזה **הק' ללמוד** המשנה דעקביא בן מהללאל אומר הסתכל בג' דברים ואין אתה בא לידי עבירה וכו'. והיה שם **הרה"ק מרן רבינו דוד מלעלוב** זיע"א ושאלו ענין זה, ואמר, שכל הרפואות הם סמים המעוררים לחימום או לצנן כפי שצריך האדם, ואחרי שהאדם הוא עולם קטן ויש בו כל הזרעים ועשבים למח לא יתרפא מעצמו ערב כל המוחות, אלא שמחות גאויות שאינו יכול להשפיל את עצמו למצוא דבר קטן בדקות כל כך, וממשינה הזו יכנס וימצא רפואתו, וכן היה. (דמותים צופים תדא"ר ד"ד)

*

עוד שמעתי בשמו (הרה"ק רש"ב מפרשיסחא זי"ע) שאמר שכל אחד ואחד צריך שיהיו לו שני קעשינעס (כיסים) שבהם ישתמש בעת צרכו, בקעשינע אחד יהיה בשבילי נברא העולם (סנהדרין לו. תנא"ר פכ"ה), ובקעשינע השני אנכי עפר ואפר (בראשית ח"י י"ז).

אלא שהרבה טועין ומשתמשים בהיפך ממה שצריכים להשתמש, והבן (וע"י בספח"ק נוע"א פ' קדושים ד"ה א"י דבר, הייבים להסתכל תמיד את רוממות ק-ל ושפלותינו, ומש"פ עפ"י במשנה הנ"ל).

ואני שמעתי זה המאמר בשם **הרה"ק מרן רבינו דוד מלעלוב** זצוקללה"ה זיע"א (שש"ק אות דל"א).
{**וידוע** כי תוקף חסידותו של הרה"ק רבי בונם בתחילת דרכו היה אצל מרן רבינו מוה"ר מלעלוב, וכנראה ששמעו ממנו. (ראה שמחת ישראל אות קע"א).}

ישב בדד וידום

הרה"ק מרן רבינו דוד מלעלוב זיע"א היה אומר אשר ליהודי צריך להיות ג' המשך בעמ' ב'

שיחת קודש

מפ"ק כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א

קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלוקיכם
כל יהודי אם יעבוד את ה' יהיה קדוש

להתפחד ולדאוג ואני אומר שאם תחפצו לחזור בתשובה אז אני ה"א אני עומם ואתן לכם סייעתא דשמיא וכוחות צו שטייגן גבוה מעל גבוה כדאי בחז"ל פתחו לי פתח כחודו של מחט ואני אפתח לכם כפתחו של אולם, וכל הבא לטהר מסייעין אותו ואני יעזור לכם וחזקו ואימצו שטייגן און תשובה תורה ויראת שמים קדושה וטהרה, ואם תעשו כן תחזרו בתשובה ותזכו לזה.

אבל תזכרו שכל המתגאה כאילו עובד עבודה זרה ותורה נמשלה למים, ואין מים הולכין אלא למקום נמוך, שעל הגאה כי אין דברי תורה נכנסים לתוכו ורק ע"י ענוה ושפלות רוח ואני ה' אשכון את דכא ושפל רוח ועליו רח"ל אין אני והוא יכולין לדור ואין כזה מאמר נורא על שום דבר רק על זה הגאה, וע"י גאות רח"ל יכולים ליפול נפילות אחר נפילות ולא לקום ממנו, והעצה היא ענוה ושפלות רוח, וממילא אל תפנו אל האלילים ואלהי מסכה לא תעשו לכם, אל תעסקו בגאות וגאווה שהוא ע"י, ואם תהיו בשפלות רוח ולא בגאות אז אני ה' אלוקיכם ישמור עליכם, ותזכו להשראת השכינה.

השי"ת יעזור בזמן החדש שלפנינו שכולנו זאלן שטייגן בקיום התורה והמצוות בשלימות, עבדו את ה' בשמחה בואו לפניו ברננה, ועשו כולם אגודה אחת לעשות רצון בלבב שלם ונזכה ל"נעשה ונשמע" באמת מאהבה ולקיום ולהתמדת התורה והמצוות בשלימות ושנהי' כולנו שומרי תורה ומצוות כדבעי וע"י שמחה אפשר להצליח בתשובה וקל להבין יותר הגמ' ותוס' הרמב"ם וכו', לפי שהשמחה מרוממת את הנפש.

השי"ת ברוב רחמנותו ישפיע על כולנו קדושה וטהרה, וישמח את כל השבורי לב בכללות ופרטות וכולם בא"י אויף א זיסן אופן אויף אייביג ויתן לכולם רפואות שלימות הגוה"נ וכל הרפואות שלימות וישועות שלימות ושמחות שלימות בגשמיות וברוחניות, ויתן לנו רפו"ש ישועה שלימה וגאולה שלימה וברכות שלימות בבנין בית המקדש שוין יעצ אויף א זיסע אופן אויף אייביג.

בפרשה איתא דבר אל כל עדת בני ישראל ואמרת אלהם קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלוקיכם, איש אמו ואביו תיראו ואת שבתותי תשמורו אני ה"א, אל תפנו אל האלילים וכו' אני ה"א, יש לדייק למה כתוב ג' פעמים אני ה"א, דיו שיכתוב פעם אחת בלבד בסוף, ועוד יש לדייק למה מונח קדושים תהיו אצל איש אמו ואביו תיראו וע"י, מה יש שייכות וסמוכין אחד עם חברו.

אלא בתורה אי' פשעא"ס התורה אומרת קדושים תהיו שתהיו קדושים ובעלי יראי שמים, והטעם שהשי"ת הוא כולו קדושה וה' אוהב יהודים אלו, לכן תובע הוא מיישראל שיהיו כולם קדושים, וכן איש אמו ואביו תיראו - הפי' שיש כאלו שמתחילים לומר לעצמם ולהאשים: "אם הורי היו מחנכים אותי הייתי נראה אחרת והכל תלוי בהם", לכן אומרת התורה אל תאשים אף אחד שהוא אשם אלא רק אתה בלבד אשם, כי לכל אחד יש כוחות להיות כמשה רבינו ע"ה כפי הרמב"ם, וכן ידוע מהליקוטי מוה"ר"ן שלא אהב שמדברים גבוהה שרק נשמות גבוהות זוכות להיות צדיקים, אלא אמר שכל יהודי ויהודי נשמה ונשמה הכל תלוי רק בעבודתו ואם יעבוד את ה' יגדל להיות קדוש,

וכמתאמריה בשם הרה"ק ר' יצחק מדרוהוביטש זי"ע שנשמתו היתה קטנה בדרגתה והגביה את נשמתו בכוח עבודת ה' עד לדרגה רמה של משה רבינו, לכן יש לך לידע אין הדבר תלוי אלא בי ואתה צריך לעמוד, ואל תתחצף להוריק ותאשימם שהם אשמים אלא - תיראו - תפחד מהם ושיהיה לך דרך ארץ עם כבוד כי זה תלוי רק בך, ואין כאן שום חילוק איזה נשמה יש לך הכל תלוי לפי עבודת יראת שמים שלך בלבד.

וזהו - ואת שבתותי תשמורו - התוה"ק אומרת שאם תרצה לשוב בתשובה יש עצה גדולה וקלה, יש תיקונים קשים ויש תיקונים קלים כמאמר בעל החרדים דשמירת שבת כהלכתה אפי' עובד עבודה זרה כדור אנוש מוחלין לו, והוא כמו שקיים את כל התורה כולה, **ושבתותי תשמורו** הוא מהתיקונים הגדולים ומהקלים, שאוכלים בשר ודגים וכל המעדנים לכ' שב"ק.

ממילא ע"י קדושת השבת יכולים להתקדש ולהטהר ע"י קדושה ולזכות לכל התיקונים הגדולים ביותר, לכן ראשית איתא כי קדוש אני ה' אלוקיכם הוא כמו שידוע, והטעם שבפעם הב' כי אני ה"א היא שהשי"ת אומר אני מלככם ואני עמכם ואין לכם ממה

שמוח בה' וגילו צדיקים והרנינו כל ישרי לב

בחרדת כבוד ובחדוותא דליבא נביע את רגשי לבבנו ההומים ובקול צהלה ורינה נגיש כסא דברכתא קדם רעיא מהימנא, אשר בצלו אנו חוסים ומימיו אנו שותים, עטרת תפארת ראשינו ונזר תפארתינו,

הוד כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק עט"ר שליט"א

לרגל השמחה במעון הקודש בהולדת הנכד והכנסתו בבשואע"ה

בן לחתנו הרה"צ רבי שלום לייפער שליט"א

יהא רעווא שיזכה כ"ק מרן רבינו שליט"א לרוות מלא חפניים נחת דקדושה מכל יוצ"ח מתוך רוב שמחה בב"ג ונהו"מ, עדי נזכה לקבל פני משיח צדקנו ומלכינו בראשינו בב"א.

את שבתותי תשמורו ומקדשי תיראו אני ה' (יט, ל)
יל"פ ע"פ העובדא ששמענו מכ"ק מרן אמו"ר זצוק"ל (מרן הרמ"מ) ע"ד אדם א' פשוט ותמים, ופעם בליל שב"ק זכה להיות מאוכלי שולחנו הט' של הרה"ק בעל באר מים חיים זיע"א מוטשרנאוויץ, והיה עייף ויגע ונרדם, קרא לעברו הרה"ק הנ"ל כדווא בחיל: א' איד דארף זיין א' שומר שבת, ושומר העומד על משמרתו אסור לו לישון בעת תפקידו, דהוי פושע, ואפילו שומר חנם חייב על הפשיעה, א' שומר דארף זיין אויף די וואך, יהודי זה זכה לאריכות ימים מופלגת, ולעת זקנתו העיד, כי מני אז שיצא מפי הרה"ק הנ"ל דברים אלו, לא יכול היה ליתן שנת לעיניו ותנומה לעפעפיו ולא מצא מנוח ומרגוע מכניסת השבת ועד יציאת השבת, משך כל ימי חייו, מיוחד כחו של

ומקדשי תיראו
כ"ק מרן רבינו הקוה"ט זיע"א
 אותו דיבור שיצא מפי הצדיק.
מאכלי שבת הם רפואה
 ועד"ז יובן כוונת אמרם ז"ל (שבת קטז): כל האוכלין אוכל אדם בשבת לרפואה, דהכוונה לרפואה רוחנית, כי על ידי אכילתו בשבת קודש מתקן שאר כל האכילות שלא עלו למעלה כהוגן, וכמו דיש נוהגין לומר לפני סעודה שלישית של שב"ק, כי בכח סגולות שלש סעודות אלו יתוקן פגמינו בסעודות הרשות ומאכלות אסורות, ע"י מילוי רצון ה' מעלים שאר כל הרצונות מתנתא לעילא.
מתנה טובה ושמה שבת
מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה (שבת יז), א' מתנה איז נישט קיין פארדינסט, וזה לא התחייבות מצד הנותן, כי הנותן מתנה מאליו נותן, מרוב טובו ואהבתו, והנותן

מתנה - בעיני יפה נותן (עפ"י ב"ב נא), א"כ הרי בוודאי שיש לכל אחד ואחד מישראל חלק במתנה זו, אף הפחות שבפחותים. ועוד זאת, דכיון שהיא מתנה לכן יכולים ליכנס לשבת מתוך ימות החול, בלי ענינים ממוצעים ביניהם, אלא מתוך החולין של ימות החול אל קדושת השבת, ופשט את בגדיו ולבש בגדים אחרים (ויקרא ו, ד).
השמחה בשמירת השבת
וא"י הנותן מתנה לחבירו צריך להודיעו (שבת שם), וי"ל דההתעוררות והשמחה שיש לכל בר ישראל בכניסת השבת שהנה הנה מגיע השבת, באה מכח הודעה זו, וזו היא ההודעה. וכמסופר על הרה"ק מרן רבי דוד מלעלוב זיע"א ששאלו הרה"ק מלובלין זיע"א היודעים אתם מתי נכנס השבת, וענהו הרה"ק, הן, כאשר שב"ק נכנס מתחילים גידי היד שלי לדפוק ודא לדא נקשן, והראה לו את ידו וכו' (ראה שיחות חיים ו').

א מעשה
 בצעירותו היו להגה"ק ה'שדי חמד' זצוק"ל כשרונות חלופים, אך בכ"ז לא נתיימש והיה עוסק בתורה בהתמדה מופלגת יומם ולילה. בין יושבי ביהמ"ד היה אברך שקינא בו באופן נורא, עד שהקנאה העבירה אותו על דעתו וחיפש בכל עת תחבולות להכשילו ולמרר את חייו... ועדיין לא מצאה נפשו מנוח עד שפנה למשרתת שהיתה מכבדת ומנקה את בית התלמוד ושילם לה הון רב כדי שתוציא שם רע על השדי חמד, ותספר עליו דברי לעז וחורפה.
המשרתת ש'ענייה' הייתה נתפתתה לנוכח ה'מצלצלין', ואכן, למחרת הוציאה עליו 'שם רע' וגרמה שהכל ריננו עליו בדברים הגרועים ביותר... מלבד ראש הישיבה שהכיר בצדקתו ויושר אורחותיו ולא אבה להאמין עליו שום דבר רע שבעולם. על כן מיהר ושילח את המשרתת מעבודתה לביתה הריק והדל.
אעפ"כ, התמדתו של ה'שדי חמד' לא פסקה לרגע אלא הוא נתעלה מעל לכל הררי הבזיונות, והמשיך לשקוע ולצלול בים התלמוד' מבוקר עד ערב.

מגן אבות
המשך מעמ' א'

מוחות אפילו ש-
 א. קאפ פוהל מיט דאגות, און א ריינעם מוח (אפילו ראשו מלא דאגות עליו לדאוג שישאר לו מוח נקי).
 ב. א קורעטשטעמ פוהל מיט קולעניסטען, און התבודדות (גם בבית מדרש מלא אימרים שימורים, יקפיד על התבודדות בינו ובין קונו).
 ג. א שטאט פוהל מיט קריגעריי, און א מקום מנוחה (אפילו בעיר מלאה ובחי ריב, בכל זאת ימצא לו מקום מנוחה) (ליקוטי ד"ד עמ' ס"א). בישישים חכמה עמ' קכ"ד).
אכן בתחילה כשהתחיל מרן רבינו דוד מלעלוב לנהל עדה, היה עני גדול ולא היתה דירתו כי אם חדר אחד, אבל בגלל שימאוד רצה שיהיה לפחות עכ"פ מעט הבדל בין מקום אחד לשני כדי שיוכל להתבודד ולעבוד את השי"ת, לכן הלך ולקח חבל ארוך ונתנו במשיכה מן כותל אחד לצדו השני, וכך גדר פינה לעצמו.
ואמר על זה בקדשו זיע"א: "אם בכוחו של חבל להיחשב למוחיצה לענין עירובין, מכל שכן שיפה כוחו גם להיחשב כמחיצה עבורי". (מג"ד כב, ב)

שאין דעתם של בני אדם שוות, ולבם הוא השער שהכל נכנסין בו כדאיתא (סוכה מה): ישראל אין להם אלא לב אחד לאביהם שבשמים, ולעומת שתי אלה ה' ענין הגזירות, שלש הגזירות הראשונות המריחות בעבודה קשה, אם בן הוא והמתן אותו, כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו, לעומת פגם השכל של כ"א ביחוד, והגזירה הרביעית לא תאספון לתת תבן, לעומת פגם הלב שבו מתאחדין ישראל שאין להם אלא לב אחד לאביהם שבשמים.
וכמו שהגיד מרן הרה"ק ז"ל רבינו דוד מלעלוב שע"כ כתיב לא תאספון באל"ף לא כמשפט לשון הוספה, שבא לרמז שהגזירה היתה שלא יתאספו, וכבמדרש שניטל מהם השבת שלא יתאספו, והוא דומה לשלוש המצוות שבמצורע בכתוב הראשון, והרביעית בדד ישיב בכתוב השני, שבאמת היה זמן רב ביניהם, שגזירת כל הבן הילוד היתה בלידת משה רבינו, והרביעית היתה ביציאתם שהי' אז משה בן שמונים שנה, מורה שעניניהם מתחלפין:
וי"ל שכן היתה הגאולה כדא' (ברכות ט). הכל מודים כשנגאלו לא נגאלו אלא בערב וכשיצאו לא יצאו אלא ביום, והיינו שהגאולה היתה שנסתלק מהם שיעבוד מצרים בגשמייות וברוחניות. וע"כ קיבל אז החירות כל אחד לפי מצבו ומוחתו ודעתו כמובן. והיינו לעומת שלש הגזירות הראשונות, אבל היציאה שייצאו כל ישראל כאחד היא כענין שער שהכל נכנסין בו שזה הנוגע ללב ישראל שאין להם אלא לב אחד לאביהם שבשמים שזה ה' לעומת הגזירה הרביעית זה ה' מחולק מעצם הגאולה ולא ה' אלא ביום.
ויש לומר שזה ענין פסח ומילה, פסח נאכל למשפחות ראשו על כרעיו ועל קרבו שהוא מורה על ההתאספות והאחדות יחדיו, מכוח זכות זה וכו' לשער שהכל נכנסין בו, בחי' שמור שבשבת, ומילה שהיא לכל אחד ואחד לבדו, וכו' בזכותה למדרגות בפרטות כל אחד בפ"ע בחי' זכור. (שם משמאל פ' תורתי)

הנה עברו כמה שבועות ניגשה אליו אותה משרתת בהיחבא, וסיפרה לו שאת כל עלילתה רקמה רק מחמת הממון שנתן לה פלוני בן פלוני, ועד עתה נצרה את פיה כי המעות ההם פרנסוה בכבוד, אבל עתה 'תם הכסף' עוללים שאלו לחם ואין, ועז רצונה לשוב לעבודתה שהייתה עובדת ומנקה בישיבה, ובקשתה שה'שדי חמד' בעצמו ימליץ עליה בפני ראש הישיבה שיחזירנה לעבודתה, ובשכר זה היא תפרסם את האמת שלא היה כאן אלא עלילה שפלה שהזמין אצלה תמורת סכום הגון ביותר.
בקרב לבו של ה'שדי חמד' פרצה מלחמה עזה, מצד אחד יש בידו הזדמנות לטהר את שמו ואולי גם להסיר את חילול השם הנגרם מאותה עלילה, ומאידך בזה יישפך דמו של ה'רדף' ויתחלל שם שמים עד היכן הדברים מגיעים שהמקנא יסכור את המשרתת באופן נבזה כל כך.

בעריכת ליל הסדר פסח תשנ"ה פתח מרן רביה"ק הרמ"מ **מלעלוב זיע"א ואמר:**
"הא לחמא עניא" - בר"ה טרם פרוץ מלחמת העולם השנייה, השמייע הרה"ק ר' אברהם אלימלך מקרלין שייצאו מפיו כלפידים יהלכון, ואמר כלפי שמיא: "תקוף במלוכה: רבש"ע איה תקיפותך הראה לנו בעיני בשר את כח תקיפותך! אילו ה'י' בכוחי, הייתי מוליך את הקול שלא יבואו לשמוע קול שופר, מפאת הגזירה הנוראה המרחפת על ישראל".
וכאן נטל מרן הרמ"מ את המצוות בידיו ואמר בזה"ל: **אאמו"ר רבי שמעון נתן גטע זיע"א** היה אומר "הא לחמא עניא - בצירי, כל' קח לך, כמאמ"כ הא לכם זרע.
לפתע פרוץ רבינו בבכי ואמר: "הא לחמא עניא! רבש"ע קח לך את המצות, בלי קרבן פסח מי צריך אותם? כל דצריך ייתי ויפסח, ייתי ויפסח, ואיה קרבן הפסח שלך?!"
למחרת הגיב רבינו למקורביו: אמר דיברתי דיבורים קשים, אך מצינו כבר בפסח אצל מרדכי הצדיק שנאמר בו "ויעבור מרדכי", ואי' שגור להתענות ביו"ט א' של פסח, וביטל מצות אכילת מצה בפסח, על מנת לעורר רחמים על ישראל ולבלט מעליהם את הגזירה הקשה. **עכ"ל**ה"ק.

מפורסם ענינו של הפרופסור ד"ר בערנארד שחור בתשובה ע"י הרבי מרן רבינו דוד מלעלוב, והיה אח"כ לאדמו"ר ולצדיק ידוע בשם ר' חיים דוד דוקטור מפיעטריקוב. כשנודמן לפניו בפעם הראשונה ובהשפעתו הסכים בדעתו לחזור מיד בתשובה, התחיל רבינו ר' דוד מיד לדבר עמו בענינים נשגבים בעבודת הבורא, על תמיהתו הגדולה של ר' חיים דוד ז"ל איך הוא מדבר אתו בענינים כאלה שיעד או היה שקוע עמוק בעיונות. השיב לו רבינו, כך אמרה תורה, **משמו וקחו לכם וכו' ושחטו הפסח**, ואר"ל **משמו ידיכם** מע"ז - אך משכתם ידיכם מע"ז וכבר אפשר לכם לקחת קרבן פסח ולהקריבו לה'.

ה'שדי חמד' הסתגר בחדרו וחישב שם חשבונות של עולם עד שהגיע למסקנא, ואמר לה, הנני מוכן ומזומן לדאוג שתשובי לעבודתך, אך אני אעמיד תנאי קודם למעשה, שלעולם לא יידע איש בעולם כי פלוני שכר אותך להכפיש שמי.
לאחר ימים ושנים סיפר ה'שדי חמד' את הדברים והוסיף, שבאותו הרגע הרגיש שנפתחו בפניו כל מעיינות החכמה והחל להבין ולהשכיל ולחדש בדברי תורה, גם זכה לימים לחבר את חיבורו הגדול.

עשרה שיושבי'ן ועוסקי'ן בתורה שכינה **שיריה ביניהם** יש ליתן טעם על שתי המצוות שנגאלו ישראל בזכותן, פסח ומילה, דנהה במד"ר (שמות פא) מה מצורע מטמא אף המצריים מטמאין אתכם, ויש לפרש שכמו מצורע פגמו כפול כך טומאתו כפולה, וכן היו המצריים מטמאין את ישראל שנסתמו עיניהם ולבם של ישראל מצרת השיעבוד, ובעיניהם הוא השכל שיש לכל אחד ואחד בפ"ע כאמרם ז"ל

כל השוכח דבר אחד ממשנתו
 את אשר כתב ידידי שנשכח ממנו מה שקיבל כאן, כן הוא דרך ארצה"ק, העולים שמה שזכרים מכל אשר בחו"ל על אדמות נמר, ובוודאי לטובה הוא, כי ר' זירא יתיב בצום מאה יומין שישכח תלמודו בכלי (בבא מציעא פה), כי אין תורה כתורת ארץ ישראל במקום האורח וכו' (מתוך אגרת הקודש מהר"ק רבי ישראל מפילאוו-קאצק לרביה"ק מרן הרדצ"ש מלעלוב זיע"א).

ולמדנו מכאן נוראות 'טוהר המידות' עד היכן מגיע, שהסכים שישאר שמו מבחה וכו' וכל זה כדי שלא לבייש את מי שביישו ומירר לו את חייו במרוצים עד בלי שיעור.

הנהגה אנו עומדים כעת בימי הספירה, וצריך לזכור ולא לשכוח שימי הספירה הם ימי שלום ושלווה ואהבת ישראל ואהבת חינוך, עד שבחג השבועות הבעל"ט נהיה מולנו כאחד בבחי' של 'יוחן' שם ישראל כנגד הדר', כאיש אחד בלב אחד, שזה היה 'המכה בפטיש', והתיקון השלם שעי"ז זכו ישראל להיות מוכנים לקבלת התורה. כי בלא זה אי אפשר לגשת לקבלת התורה, כי בלא אחדות רח"ל ובלא אהבת ישראל ואהבת חברים רח"ל, אי אפשר לזכות לקבל את התורה"ק. ורק כשזכו ישראל לאחדות גמורה של 'יוחן' שם ישראל כנגד הדר' כאיש אחד בלב אחד, אז זכו לקבל את התורה.

וי"ל דזהו ביאור משחז"ל (עוקצין ג, יב) לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום, שנאמר ה' עוז לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום, שהתורה היא הברכה, וכמ"ש חז"ל שהפסוק ה' עוז לעמו יתן היינו קבלת התורה. כדאי' בגמ' (זבחים קטז, א) שנתקבצו כל הגוים אצל בלעם וכו' ומכיון שכשנתן להם העוז היא התורה, ברכם ג"כ בשלום, עי"ש. והכלי מחזיק ברכה לקבל את התורה, הוא השלום והאחדות.

ויש להתבונן בענין תלמידיו ר"ע הקדושים, האין יתכן שקדושי עליון שרפי מעלה לא נהגו כבוד זה בזה, ובתורה"ק יש פירושים עד א"ס, וי"ל דזה ברור שהיה ביניהם אהבת ישראל ואחדות, ות"ח מרבים שלום בעולם, וללא ספק שתלמידיו ר"ע הקדושים כולם היו קודש קדשים וכולו לגבוה, ובדאי אין צריך ללמוד אותם להתנהג באהדות ובשלום, ובדאי התנהגו באהבת חברים בשלימות, אלא שהתנהגו בדרך אהבה מסותרת, שביניהם דיברו במטרה שיזכו להתעלות במעלות הקדושה, כמו שהיו צדיקי אמת קדמונים, שהחזיקו לעצמם בעל מוסר שייסר אותם ויזיחם, ואף היו משלמים לבעל מוסר כדי שייאמר להם תוכחה מוסר. ועד"ז י"ל ששרפי מעלה הקדושים הללו בינם לבין עצמם, היו אומרים אחד לחבירו תוכחת הנובעת מתוך אהבה מסותרת, שע"ז נאמר 'טובה תוכחת מגולה מאהבה מסותרת, נאמנים פצעי אוהב ונעדרות נשיקות שונא' (משלי כו, ה), וא' היה מוכיח את חבירו, קום עצל למה תישן, הלא עדיין לא למדת כדי צרכך, וכך עוררו א' את חבירו בתוכחת מגולה בלשון 'שארף', וכל מונתם היה אך ורק לשם שמים.

ונמצא שבעצם התוכחה לא היה שום פגם, אך בכל זאת היה בזה ענין דק מן הדק, כי המון העם

ראו את הנהגתם הזאת ושמעו שהם מדברים ביניהם בסגנון זה, ולא הבינו את עומק כוונתם, וסברו שאינם נוהגים כבוד זה בזה, ומשום כך נענשו רח"ל. ועכ"פ ברור שאין לנו שום השגה בתלמידיו ר"ע הקדושים והטהורים, ואין אנו מסוגלים להשיג. ואמנם עלינו ללמוד מכ"ז מוסר בפשטות, שעל כן נכתב המעשה כדי להתחזק וללמוד מוסר בפשטות. וממילא ימי הספירה הם ימי שלום, וצריך להרבות באהבת חברים ואהבת ישראל, ועד חג השבועות יתעלה להיות בגדר 'יוחן' שם ישראל כאיש אחד בלב אחד' ועי"ז נזכה לקבלת התורה.

ולכל זה אפשר לזכות רק באמצעות ענוה ושפלות רוח, כי שלום ושלווה וגיאות זה סתירה, וכל מחלוקת היא פרי באושים תוצאת הגיאות. שמי שמתנשא על חבירו לא יתכן שיחיה עמו בשלום, ויש מי שאומר שהוא עניו אבל הוא מתנשא על חבירו, כי אומר שאסור להשפיל א"ע לפני פלוני, וגיאות לא מניח לאדם להשפיל את עצמו, ואומר שחבירו ישפיל א"ע אליו. והתוצאה היא מחלוקת וקנאה ושנאה רח"ל, ורוצה לצער את חבירו ולהקניטו וכדו'. ומי שהוא מתגאה אין מציאות שיחיה בשלום, ואף נראה שהוא מתנהג בשלום ובשלווה אי"ז אלא שלום מעושה 'שלום שפיל' בעלמא, ושלום כזה אינו נמשך לזמן רב, כי אי אפשר להתנהג בשלום מעושה זמן רב, ווי לאנן קען מען ציען א שפיל'?

ונאמר 'דברי שלום ואמת' (אסתר ט, ל) כי המציאות של שלום הוא רק באמת, כי שלום מעושה הוא של שקר ואין לו קיום כלל, ורק באמצעות האמת אפשר להגיע לשלום האמיתי, כי האמת והשלום קשורים ותלויים זה בזה. וגם ענוה שייך רק בציווה אמת, כי בענוה אין אדם מרמה את עצמו, כי ענוה יכולה להיות רק עם אמת, וכשיש ענוה ואמת אפשר לזכות לשלום ושלווה.

אכן צריך לדעת שאי אפשר לרמות את עצמו במידת הענוה, ויש מי שיש לו ענוה מזויפת והוא מתגאה בלבו. ומספרים בדרך משל ובדיחותא, על בחור שכבר היה מבוגר בשנים, וחשב את עצמו ללמדן ות"ח ובעל מעלות טובות, וכל שידוך שהציעו לו דחה ואמר שאי"ז מתאים לו כפי מעלותיו. ובא אליו א' מידידיו והוכיחו ואמר לו, שאי"ז נאה שאתה מתגאה, וכל שידוך שמציעים לך אתה דוחה, והרי צריך אדם לעבוד על מידת הענוה ושפלות רוח, והאריך להוכיחו בדרכי נועם אודות מידת הענוה. וכעבור ב' שבועות באו והציעו לאותו בחור הצעת שידוך, השיב הבחור ואמר, והלא דברים ק"ו ומה קודם שהיה לי מידת הענוה סירבתי להצעת השידוך הזאת, ק"ו כעת שכבר השלמתי את עצמי גם במידת הענוה בודאי שאין

השידוך הזה מתאים לי... וכמוכן שאין שום ערך לענוה מזויפת שכזאת.

ועוד מסופר בדרך משל ובדיחותא, אודות שני למדנים גדולים שישבו והתעמקו בעניני מידות של ענוה ושפלות רוח וביטול היש, וא' מהם אמר 'אין בין דאך גארנישט, ממשי א גארנישט', וחבירו רצה להראות את כוחו שהוא עניו יותר ממנו ביטל את דברי חבירו ונענה לעומתו ואמר 'אויך מיר א גארנישט...'

הרי שענוה צריכה להיות באמת, ומי שענותנותו מזויפת, הוא נעשה בעל גאווה יותר ויותר רח"ל, ומידה טובה מרובה, מי שהוא עניו באמת, מעלתו גדולה עד מאוד, והענוה מביאה אותו לידי שלום ושלווה. וכמ"ש אגרת הרמב"ן, [שהיא אגרת קדושה מעט הכמות ורב האיות, והיא היסוד למוסר ותורה ויראת שמים], 'וכל אדם יהיה גדול ממך בעיניך', דהיינו שישפיל ויכניע את עצמו לפני כל חבר ולפני כל יהודי, ויחשוב שכל יהודי הוא גדול וטוב יותר ממנו. והרמב"ן שם מבאר שאם חכם או עשיר הוא, עליך לכבדו, ואם רש הוא, ואתה עשיר או חכם ממנו, חשוב בלבך כי אתה חייב ממנו והוא זכאי ממך, שאם הוא חוטא הוא שוגג ואתה מזיד. כלומר שגם אם חבירו הוא חוטא, לא יחשוב האדם שהוא טוב מחבירו, אלא יחשוב שאם הוא חוטא הוא שוגג ואתה מזיד.

והרמב"ן מפרט שם באיזה אופן צריך אדם לעמוד לפני חבירו, וז"ל, ותתבייש מכל אדם, ואם יקראך איש אל תענהו בקול רם, רק בנחת כעומד לפני רבו, עכ"ל. כלומר שצריך לעמוד לפני חבירו באותה מידת התבטלות שהוא עומד לפני רבו. והיינו כי אדם שיש לו ענוה ושפלות רוח, הוא מעריך את חבירו ומשבחיו תמיד ורואה בו מעלות טובות, ומחשיב את חבירו יותר ממנו, ואומר הלא הוא יהודי יקר כ"כ וטוב ממני בהרבה ואיני מגיע אפי' לעקבו, ומתוך זה יתעלה למדרגה עליונה של אהבת חברים, כי אומר בלבו שלחבירו יש כ"כ הרבה מעלות וצריך הוא ללמוד ממנו.

ומתוך כך יבוא לידי קנאת סופרים, כי הנה החילוק בין קנאה רעה שהיא קנאה ושנאה לקנאת סופרים שהיא קנאה של אהבה, אינה כפי שיש הסבורים שקנאה רעה היא קנאה בעניני גשמיות וקנאת סופרים היא קנאה בעניני רוחניות, אלא ההבדל ביניהם הוא שקנאה ושנאה היא שמתוך קנאתו וצרות עיניו רוצה שגם חבירו לא יהיה צדיק, שמכיון שהוא אינו רוצה ללמוד אומר 'לא אני אלמד וגם חבירו לא ילמד' רח"ל, אבל קנאת סופרים היא להיפך, אדרבה שמקוה המשך בעמ' ד'

הילולא דצדיקא

י' אייר - רבי יצחק ב"ר יעקב אלפסי הרי"ף (ד' תתס"ד) על הכתוב הגדול (ב"א תת"ט)
רבי משה מזוועהיל ב"ר יחיאל מיכל מזולאטשוב (תקצ"א)
רבי מרדכי דוד אונגאר אב"ד ז'מיגראד ב"ר יחיאל צבי מטאראנא (תרס"ז)
רבי מרדכי ב"ר זאב וואלף מטטריקוב (תרע"ז)
רבי יוסף ב"ר מאיר תאומים ב' פרי מגדים (תקנ"ב)
רבי ישעי' עפשטיין ב"ר אברהם - ריש מתיבתא במינסק, קאידנוב, ביאליסטאק אב"ד ראב"ד ירושלים הגאון רבי פנחס עפשטיין ז"ל (תרע"ה)
רבי יצחק יהודה יחיאל אייזיק ב"ר אלכסנדר סנדר מקומאראנא ב' השולחן הטהור (תרל"ד)
רבי דוד מטאראנא ב"ר מרדכי מטשערנבול (תרמ"ב)
רבי הלל מקאלמיי ב"ר ברוך בנדיט ליכטנשטיין - ב' שירי משיכל ועוד הרבה ספרים (תרנ"א)
י"א אייר - רבי יצחק מראדוויל ב"ר המגיד יחיאל מזולאטשוב - אור יצחק (תקצ"ה)
רבי נתנלי צבי מוונשצ' ב"ר מנחם מנדל מלינסק (תקפ"ו)
רבי יהודה צבי מטסערטין ב"ר שמואל זיינוויל (תר"ץ)
רבי יצחק אייזיק קרסילצ'קוב מפולטבה ב' תבונה על הירושלמי (תשכ"ה)

י"ב אייר - רבי חיים יהודה מאיר ב"ר מנחם מנדל מווישווא ת"א (תשכ"ט)
י"ג אייר - רבי מסעוד ב"ר יעקב אבוחצירא (תרס"ה)
רבי יהודה צבי ב"ר ישכר דוב מדלינא (תרס"ט)
רבי בעריש מדלינא (תר"ץ)
י"ד אייר - רבי ארי' לייב מייזליש [ה' ליבלי חסיד] אב"ד פרעמישלא ב"ר משה (תנ"ד)
רבי יוסף ב"ר אליעזר מראדוויל חתן רבי פנחס מאוסטילא (תרל"ה)
רבי חיים יחיאל רובין אב"ד לימנא ודאמבראווא ב"ר מאיר מגלאגוב חתן רבי סנדר מוידזיטשוב (תרע"ח)
י"ה אייר - [מסח שני] - התנא האלוקי רבי מאיר בעל הנס (ג"א תתפ"א)
רבי עקיבא מפנקופוט ב"ר יעקב (שנ"ז)
רבי שמואל מקארוב ב"ר אברהם ישעי' (תק"מ)
רבי לייב מוקליקוב - ילקוטי מהר"ל (תקפ"ו)
רבי יהודה צבי אב"ד סטרעטין ב"ר אורי מראהטין (תרס"ז)
רבי אלי' חיים ב"ר משה מייזל אב"ד לודו' (תרע"ב)
י"ז אייר - רבי אריה לייב ב"ר יצחק שפירא מוילנא ב' מעון אריות (תקכ"ט)
רבי נתנאל ב"ר נתנלי (תקכ"ט)
רבי נחום ראובן פלסקער אב"ד רישא ב"ר דוד ראב"ד צאנז ובלאזוב תלמיד הד"ח מצאנז (תרל"ב)
רבי חיים מאיר יחיאל ב"ר אבי עזרא זלג שפירא ממוגלניצא (תר"ט)
י"ח אייר - רבי מאיר ב"ר גדליהו מהר"ם מליובלין (שע"ץ)
רבי יחיאל מיכל ב"ר אברהם יצחק פיינשטיין ר"י בית יהודה וחתן הגר"י מבריסק (תשס"ג)
י"ט אייר - רבי צבי הירש ראזנבוים מקרעטשניף סגיטע ב"ר ניסן חיים (תשס"ז)

ישראל כנגד ההר' ואחז"ל כאיש אחד בלב אחד, ועי"ז זכו לכל ההשפעות הטובות והנפלאות.

יעזור השי"ת וישפיע על כולנו שלום ושלוה אמיתית, ועונה אמיתית ויראת שמים אמיתית, וקדושה וטהרה אמיתית, והשי"ת ברוב רחמיו וחסדיו, שנוכה כולנו יחד שהוא בעצמו יכין אותנו לקבלת התורה, והשי"ת ישפיע עלינו לשוב בתשובה שלימה באמת ומאבה, ויעשו כולם אגודה אחת לעשות רצונך בלבב שלם, והשי"ת ישפיע ויתן לכולנו שנוכה לקבל את התורה ונעשה ונשמע בשלימות וברצון, וידבקנו בהתמדת התורה ויראת שמים ומידות טובות, תורה ועבודה וגמילות חסדים.

והשי"ת ברוב רחמיו ירחם עלינו וישמח את כל נשברי לב, וברוב רחמיו ישמח את כל ישראל בכללות ובפרטות, והשי"ת ירחם וישמור בשמירה עליונה את כל ישראל הדרים בארה"ק בכללות ובפרטות, וירחם וישמור על כל ישראל הדרים בכל מקומות מושבותיהם בכללות ובפרטות, וברוב רחמיו יתן לכולנו את כל ההשפעות טובות בגשמיות וברוחניות, וברוב רחמיו ישפיע עלינו שנושע כולנו כל אחד בכל מה שנצרך, וברוב רחמיו יתן לכולנו חיי בני ומוזוני רויחי ואריכי, תורה וגדולה במקום אחד, פרנסה בהרחבה גדולה ובנקל, ועשירות גדולה ומופלאות בגשמיות וברוחניות.

והשי"ת ברוב רחמיו יתן לכולנו את כל הברכות שלמות ואת כל הרפואות שלמות ואת כל הישועות שלמות וכל השמחות שלמות, וברוב רחמיו יתן לנו ברכה שלמה רפואה שלמה וישועה שלמה ושמחה שלמה, ובנין בית המקדש, וברוב רחמיו יקבענו יחד לביהמ"ק בב"א.

ובאמת מצינו שהתורה"ק עצמה נקראת שלום, שנאמר 'דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום' (משלי ג, יז). ולכא"ו יש לדקדק למה הכתוב מאריך 'דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום', דהול"ל 'דרכיה שלום'. ולמה הדגיש כל הדרכים וכל הנתיבות.

וי"ל דהכתוב מלמדנו, שלא יחשוב אדם שיוכל להטמין א"ע במקום מחבוא ולעשות איזה פעולה שבוה יצער את חבירו, ולית מאן דידע, ועוד ירמא בפיו שלא היתה כוונתו לרעה, ורק דיבר דברים בעלמא וכו'. או שיקניט את חבירו או יתן לו עצה שאינה הוגנת וכו', וע"ד מ"ש רש"י בפרשת קדושים עה"פ 'ולא תנונו איש את עמיתו' (ויקרא כה, יז) הזהיר על אונאת דברים שלא יקניט איש את חבירו ולא ישיאנו עצה שאינה הוגנת לו לפי דרכו והנאותו של יועץ, וא"ת מי יודע אם נתמונתי לרעה, לכך נאמר ויראת מאלקיך היודע מחשבות הוא יודע. כל דבר המסור ללב שאין מזכיר אלא מי שהמחשבה בלבו נאמר בו ויראת מאלקיך, עכ"ל.

ועל זאת הזהירה התורה"ק 'כל דרכיה', כלומר כל הדרכים מולם וכל השבילים מולם, בכל מקום צריך להתנהג אך ורק בדרכי נועם ושלום, כי זוהי דרך התורה, ואין שום דרך לעקוף את השלום. ובאמצעות השלום זוכים לקבלת התורה, ויחן שם

ואומר הלואי שחבירי ילמד יותר ממני, וגם אני אשתדל ללמוד מדרכיו והלואי שגם אני אוכה להרבות בלימוד כמותו, כי הלא הוא יהודי צדיק וישר. ועי"ז אחז"ל (ב"ב כא, א) 'קנאת סופרים תרבה חכמה', כי היות שקנאת סופרים באה מתוך אהבה, לכן היא מרבה חכמה, כי שניהם מוסיפים להתעלות במעלות החכמה, והם מכבדים זה את זה, כי כל אחד רואה את מעלות חבירו ולא חסרונותיו, ולומד מאותם המעלות.

ועי"ז הענוה ושפלות רוח בא אדם לידי קנאת סופרים האמיתית, שהיא קנאה של אהבה, וזה מביא לידי שלום ואינה יכולה להביא לידי מחלוקת, כי כל מהות הקנאה הזאת היא רק מתוך אהבה, ואינו יכול להניח את עצמו להגיע לידי מריבה ומחלוקת עם חבירו, שהרי אוהבו ורואה בו כ"כ הרבה מעלות טובות, ואדרבה הוא מחפש דרכים ואופנים לכבדו ולאהוב אותו.

ונמצא שהענוה ושפלות רוח מביאה לידי שלום, כי היות שבכח הענוה אדם מתעלה ובא לידי קנאת סופרים, ובכח קנאת סופרים מתעלה האדם למדרגת השלום האמיתי.

ודבר זה מרומז במשאחז"ל (ברכות סד, א) תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם וכו', ובדבריהם רמזו חז"ל שלא תעלה על דעתך שהסימן לדעת מיהו תלמיד חכם הוא בכך אם הולך באיטלאל דרבנן או שיועד להניף אצבעו כדרכי הלמדנים, אלא הסימן לתלמיד חכם הוא אם הוא מרבה שלום בעולם, שאדם שמרבה שלום בעולם הרי זה מוכיח שהוא תלמיד חכם, ואם לאו סימן שאינו תלמיד חכם.

מדברי מרן מוהר"ד מלעלוב – שלא להוכיח עוד אנשים בדברי תוכחות וניאוצים כדי להשיבם בתשובה שלמה לפני השי"ת

ובחקותיהם לא תלכו (יח, ג). פירש רש"י: לא תלכו בנימוסות שלהם וכי ושלאל לגדל בלורית וכו' עי"ש. והענין שקורא נימוסיהם בלשון חק, כי אותן האנשים שהולכים בנימוסיהם ובלבושיהם מצדיקים עצמן שעושים זאת לצורך הפרנסה. זה שאומר "ובחקותיהם" חק לישנא דמונא הוא" (ביצה מז). כלומר לא תלכו בנימוסות שלהם בשביל הפרנסה מאתם. כי הוא פרנסה דסטרא אחרא, לא כן פרנסת ישראל שהוא שפע דקדושה. דברי ישראל

ושמרתם את חקתי ואת משפטי אשר יעשה אתם האדם וחי בהם וגו' (יח, ה). וחי בהם – היינו להשקיע את כל החיים בתוך המצוה בשעה שעוסקים בה, לפיכך הדין הוא שהעוסק במצוה פטור מן המצוה, שהרי כבר השקיע את כל חייו במצוה בה הוא עוסק, וממילא אינו יכול עוד לעסוק במצוה אחרת. חידושי הרי"מ

לא תשנא את אחיך בלבבך הוכח תוכיח את עמיתך ולא תשא עליו חטא לא תקום ולא תטור את בני עמך ואהבת לרעך כמוך (יט, יז). אם תוכיח לאחד שילך בדרך טוב ולא ישמע לתוכחתך ויילך בדרך עקלתון ויפול ברע ח"ו. אף על פי כן "לא תקום ולא תטור" לא יהיה לך נקמה עליו ולא תטור שנאה בלבך עליו בשביל שלא שמע לעצתך ולא תשמה במפלגתו ח"ו. רק "ואהבת לרעך כמוך" – כמו אם אתה תחטא ותכשל ח"ו לא היה לך נקמה על עצמך כמו כן לא יהיה לך נקמה על רעך. דברי יחזקאל

הוכיח תוכיח את עמיתך ולא תשא עליו חטא (יט, יז). הלא זה הדבר אשר שמענו גם כן מצדיקי הדור שהיו בזמננו שלא הוכיחו לאדם את דרכו על פניו לאמר מדוע ככה עשית רק הכל בדברי ריצוי ופיוסים ובדרך חכמה בדברים טובים עד אשר שם האדם מעצמו על לבו לשוב מחטאיו.

וכה אמר הרב האלוף מרן רבינו דוד מלעלוב זיע"א שלא להוכיח עוד אנשים בדברי תוכחות וניאוצים כדי להשיבם בתשובה שלמה לפני השי"ת ב"ה כי אם להתהלך עמהם בדברי ריצוי ובנחת ונקרב את לבבם באהבה לעוררם ביראת שמים. והוא ג"כ על דרך זה שבארנו כי אין ראוי להוכיח שום חטא ועון חלילה על שום אחד מבני ישראל כמבואר בדבריהם ז"ל על ענין אליהו שאמר קנאתי כו'. רק צריך תמיד ללמוד זכות על בני ישראל ולהוכיח מעשיהם הטובים לפני השי"ת כי כולם קדושים כולם טהורים וכולם עושים באימה וביראה רצון קונם. תפארת שלמה – אבות – מובא בליקוטי דברי דוד

והדרת פני זקן (יט, לב). אך הוקן צריך להיות נוהר שלא יתנאה בהכבוד וההידור שמהדרין אותו שלא יהיה נשלך מאת הקב"ה ש"אין אני והוא יכולין לדור במדור אחד" (ערכין טו:) וזה שמבקשין (תהלים עא) "אל תשליכני לעת זקנה" – שלא אתנאה בעת זקנה. כי רק את דכא אשכון. דברי ישראל

אלה יעמדו על הברכה אשר נדבם לבם לנדב להוצאות העלון לזיכוי הרבים

לעילוי נשמת
האברהם היקר, עדין הנפש ונעים הליכות הר"ר **רפאל ז"ל ב"ר ר' ישראל** שיבלחט"א **שפיגל** נודרך ביסורים קשים ומזרים ונלב"ע י"א אייר תשס"ד
ת. נ. צ. ב. ה.

לזכרון נצח
מוקדש לע"נ ידידנו הדגול והיקר, רודף צדקה וחסד בכל לבו ונפשו, מקושר בעוז ותעצומות לרבות"ק מלעלוב, מדרך ביסורים קשים כל חייו. היה מעמוד התורה של גליצוינו הקדו, ה"ה הרה"ח הגאון ר' אליהו בן רבי אברהם גוס"ל מפלעטשוב נלב"ע י"ג אייר תש"פ תנצ"ה

לזכר עולם יהיה צדיק
נודב לעילוי ולכבוד נשמת המנוחה הטהורה, צדיק יסוד עולם, בוציאנא קדישא, פועל ישועות בקרב הארץ, ה"ה
הגאון הקדוש רבי **הלל ליכטנשטיין**
מקאלאמיא זי"ע בעל ה"שירי משכיל" ועוד יומא דהיולא י' אייר
זמותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן

הרבו
בתפילה על
האשה החשובה
מרת **אלטע עטיל**
בת **בלומא גיטל**
תחי'
לרפוי' ש ואריכות
ימים ושנים
טובות אמן

ברכת מזל טוב נאמנה
בקול צהלה ושמחה, הננו לברך בזה בברכת מזל טוב, למעלת האי גברא רבא ויקרא, ידידינו הנערץ, מפאר ומרומם את בית חיינו, טוב הלב ויקר הערך, קשוד ומסור בכל נימי נפשו למון רבינו הקדוש זיע"א, ולהבחל"ח מן אד"ש, ה"ה המנוח המופלא
הרה"ח ר' **שלמה זלמן הורוויץ שליט"א** – בארא פארק
להגל שמחת הולדת הנכד בן לבנו ידידינו הדגול והנעלה מסור בכל לב ונפש למען הפצת והדפסת הגליון, ה"ה הרב **מרדכי יעקב שליט"א** בשעטומ"צ
יה"ר שיזכו לנחת ממנו ומכל יוצ"ח, ויזכו להמשיך בפעליהם ומעשיהם הטובים עדי נזכה לביאת גוא"צ בב"א.

בעזרת קהל חסידי לעלוב בא"י ובחו"ל – המערכת